

ТЕСТ ЗА ИЗХОДНО НИВО

1. Избирайки своите представители в институциите, гражданите:

- А) им предоставят възможност за установяване на деспотична власт
- Б) им позволяват да злоупотребяват с власт
- В) им дават своето доверие
- Г) им дават право на съществуване

2. Според Конституцията на Република България прокуратурата:

- А) е част от съдебната власт
- Б) е част от изпълнителната власт
- В) е част от законодателната власт
- Г) изпълнява своите правомощия до края на мандата на Народното събрание

3. Посочете ВЯРНОТО твърдение:

- А) В състава на съдебната власт влизат Министерството на правосъдието, съдилищата и следствените органи.
- Б) Федералната държава е унитарна държава.
- В) При републиката властта се притежава и упражнява от едно лице, по правило се получава и предава по наследство и се упражнява пожизнено.
- Г) При републиката властта се притежава от едно или няколко лица, заема се и се предава по избор и се упражнява за определен период от време.

4. Европейската комисия е:

- А) орган на ЕС, в който са представени правителствата на страните членки
- Б) изпълнителният орган на ЕС
- В) орган на ЕС, в който представителите на гражданите се избират пряко
- Г) законодателният орган на ЕС

5. Кое от посочените твърдения за административно-териториалните единици област и община е НЕВЯРНО?

- А) Областта е самостоятелно юридическо лице.
- Б) Областта се финансира от държавния бюджет.
- В) Общината формира и осъществява местната политика съобразно волята на гражданите.
- Г) Общината има постоянни финансови източници, има право на своя собственост и формира самостоятелен бюджет.

6. Кое от посочените твърдения в икономически смисъл е определение за „собственост“?

- А) съвкупност от обществени отношения и механизми за задоволяване на неограничени нужди с оскъдни ресурси
- Б) право на контрол върху ресурс, право да се извлича полза от ценните свойства на дадено благо

В) обществено разработени механизми за среща, договаряне, доброволна размяна и взаимно съобразяване между равнопоставени участници

Г) постигнато съгласие между един или повече равноправни и равнопоставени граждани

7. Богати са обществата:

А) в които всеки човек сам си произвежда повечето необходими стоки

Б) в които всеки човек произвежда по-малко

В) които произвеждат по-скъпи стоки

Г) чиито членове са по-производителни

8. Устойчиво е развитието, което:

А) създава глобални публични блага

Б) не застрашава способността на бъдещите поколения да продължават да се развиват

В) не засяга оскъдността на ресурсите

Г) води до постепенно нарастване на жизнения стандарт на населението

9. Началото на глобализацията се свързва с:

А) появата на информационните и комуникационните технологии

Б) появата на националната държава

В) появата на модерния свят

Г) глобуса, който показва целия свят в неговата пространствена свързаност

10. Целта на глобалното гражданско образование е:

А) да ни покаже основните проблеми пред света, за да ни направи съпричастни към тях

Б) преодоляване на бедността по света

В) изграждане на устойчиви и безопасни селища

Г) утвърждаване на ценността на мира

11. Във всяка от колоните запишете съответната цифра: Кои от посочените функции принадлежат на законодателната и кои – на изпълнителната власт?

Законодателна власт	Изпълнителна власт

- 1) приема държавния бюджет;
- 2) ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната;
- 3) установява данъците и определя размера на държавните такси;
- 4) осигурява обществения ред и националната сигурност;
- 5) ръководи държавната администрация и Въоръжените сили;
- 6) избира и освобождава ръководителите на БНБ;
- 7) разрешава изпращането на български въоръжени сили извън страната;
- 8) ръководи изпълнението на държавния бюджет;
- 9) обявява военно или друго извънредно положение;
- 10) организира стопанисването на държавното имущество;
- 11) сключва, утвърждава и денонсира междудържавни договори;
- 12) ратифицира и денонсира международни договори.

12. Обяснете в логически свързан кратък текст кой и по какъв повод може да поиска вот на доверие, съответно вот на недоверие. Какви може да бъдат резултатите от провеждането на двете процедури?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Обяснете значението на различните проявления в кризата на властта:

Правителствена криза	
Парламентарна криза	
Конституционна криза	
Посочете: В коя от посочените кризи е заложена потенциална опасност от избухване на гражданска война:	

14. Обяснете в кратък текст от какво зависи благосъстоянието на обществото.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. Обяснете общото и специфичното между понятията данъци и такси:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. Обяснете значението на понятието малтусиански кризи:

.....

.....

.....

.....

17. За всяка от категориите глобализация посочете по два примера, които определят същността ѝ.

Категории глобализация	Пример, определящ същността ѝ
Икономическа глобализация	1.
	2.
Политическа глобализация	1.
	2.
Културна глобализация	1.
	2.
Комуникационна глобализация	1.
	2.

18. Посочете наименованията на подписаните през 1949 г. конвенции и наименованията на подписаните през 1977 и 2005 г. протоколи към тях, които поставят основите на международното хуманитарно право.

Конвенции от 1949 г.	Протоколи от 1977 г. и 2005 г.
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	

19. Обяснете значението на понятията в таблицата.

Понятие	Значение
Геноцид	
Престъпления срещу човечеството	
Военни престъпления	

20. Посочете критериите, по които според експертите един акт може да бъде определен като терористичен.

1.
2.
3.
4.
5.

КЛЮЧ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

Тестът може да бъде използван съгласно чл. 11, ал. 5 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците и препоръките в Учебната програма по гражданско образование за XII клас (общообразователна подготовка).

Предложеният примерен тест е нестандартизиран. Провеждането му се извършва в един учебен час и дава възможност да се диагностицират знанията и уменията на учениците, придобити по учебния предмет.

Включените в теста задачи са обособени в два основни типа:

- с избираем отговор: Задачи № 1 – 10 с четири възможни отговора, от които само един е верен, а останалите три са дистрактори
 - със свободен отговор: Задачи 11 – 20, които изискват конструиране на отговор.
- Максимален брой точки – 25.

1. В)	2. А)	3. Г)	4. Б)	5. А)
6. Б)	7. Г)	8. Б)	9. В)	10. А)
Всеки верен отговор на задачи 1 – 10 се оценява с 0,25 т.				
Задача 11	Законодателна власт		Изпълнителна власт	
	1, 3, 6, 7, 9, 12		2, 4, 5, 8, 10, 11	
	Всеки верен отговор се оценява с 0,25 т. Общ брой точки – 3 т.			
Задача 12	Инициатор на вот на доверие е Министерският съвет. Вотът на доверие е средство на правителството да стабилизира парламентарната подкрепа за своята политика. Предложението може да се отнася за конкретен повод, за програмата или за цялостната политика на правителството.			
	Инициатор на вот на недоверие може да бъдат най-малко 1/5 от всички народни представители. Предложението цели сваляне на управляващото правителство от власт. Може да бъде направено по конкретен повод или за цялостната политика на Министерския съвет.			
	Резултатите от провеждането на двете процедури може да бъдат: Ако при искане на вот на доверие Министерският съвет получи подкрепата на парламентарното мнозинство – остава на власт. Но ако загуби доверието на Народното събрание, министър-председателят е длъжен да подаде оставката на кабинета. При гласуване на вот на недоверие – ако повече от половината народни представители са гласували „за“ – кабинетът задължително подава оставка. Ако предложението бъде отхвърлено – Министерският съвет остава на власт.			
	Пълният отговор на задачата се оценява с 2 т.			
Задача 13	Правителствена криза		Когато законно избраното правителство не е в състояние да изпълнява правомощията си и съществува реална заплаха да бъде свалено от власт.	
	Парламентарна криза		Когато парламентът се окаже неспособен да взема решения и когато не е в състояние да излъчи правителство.	
	Конституционна криза		Когато легитимни органи на държавната власт влизат в конфликт помежду си и започват взаимно да си оспорват правомощия и компетентности.	

Конституционната криза може да доведе до гражданска война.		
Пълният отговор на задачата се оценява с 2 т. – по 0,5 т. за всяко вярно посочено проявление на кризата на властта. 0,5 т. за вярно посочване: конституционна криза		
Задача 14	Благосъстоянието на едно общество зависи от способността на хората с наличните ресурси за определен период да задоволяват повече или по-малко нужди в по-голяма или по-малка степен.	
	Пълният отговор на задачата се оценява с 1 т.	
Задача 15	Данъците и таксите са източници на приходи за държавата. Срещу получаването на приход под формата на данък държавата не дължи нищо на гражданите, които ги заплащат. При получаването на такса обаче държавата дължи на гражданите конкретна услуга, за която е заплатена съответната такса.	
	Пълният отговор на задачата се оценява с 1 т.	
Задача 16	Под „малтусиански кризи“ се разбират всички предвиждания за настъпване на кризи поради изчерпване на жизненоважни ресурси.	
	Пълният отговор на задачата се оценява с 1 т.	
Задача 17	Категории глобализация	Пример, определящ същността ѝ
	Икономическа глобализация	1. финансови пазари
		2. монополизиране на производство в световен мащаб
	Политическа глобализация	1. създаване на наднационални организации
		2. защита на правата на всички хора
	Културна глобализация	1. обмен на познание и на културни творби
		2. опазване на световното културно наследство
	Комуникационна глобализация	1. транспортна свързаност
2. свързаност чрез електронни мрежи		
Пълният отговор на задачата се оценява с 2 т. – по 0,5 т. за всеки верен елемент		
Задача 18	Конвенции от 1949 г.	Протоколи от 1977 и 2005 г.
	1. За подобряване на участието на ранените и болните от въоръжените сили при бойни действия на сушата	1. Относно защитата на жертвите на международни военни конфликти
	2. За подобряване на участието на ранените, болните и корабокрушенците от въоръжените сили при бойни действия на море	2. Относно защитата на жертвите на въоръжени конфликти с немеждународен характер
	3. Относно третирането на военнопленници	3. Относно приемането на допълнителна отличителна емблема
	4. Относно закрилата на гражданските лица по време на война	
	Пълният отговор на задачата се оценява с 2,5 т. – по 0,25 т. за всяка вярно посочена конвенция и по 0,5 т. за всеки вярно посочен протокол.	

Задача 19	Понятие	Значение
	Геноцид	Действия, извършени с намерението да се унищожи изцяло или отчасти национална, етническа, расова или религиозна група
	Престъпления срещу човечеството	Действия, извършени като част от обхватна и системна атака директно срещу цивилно население: физическо унищожение, поробване, депортиране или насилствено преместване, изтезания и др.
	Военни престъпления	Действия, които нарушават Женевските конвенции, а именно: малтретиране на военнопленници, убиване на заложници или преднамерено унищожаване на населени места
	Пълният отговор на задачата се оценява с 3 т. – по 1 т. за всеки верен елемент.	
Задача 20	1. Има политическа цел.	
	2. Използва насилие или заплахата от насилие.	
	3. Предназначен е да има силно психологическо въздействие.	
	4. Дело е не на държави, а на войнстващи групировки.	
	5. Насочен е към умишлено набелязани цивилни граждани.	
	Пълният отговор на задачата се оценява с 5 т. – по една точка за всеки верен елемент	

За преобразуване на точките в оценка да се приложи формулата от теста за входно равнище.

Брой получени точки	Оценка
0 – 9	Слаб (2)
10 – 12	Среден (3)
13 – 17	Добър (4)
18 – 22	Много добър (5)
23 – 25	Отличен (6)

Посоченият общ брой точки на теста и точките за отделните въпроси са примерни.